

Sygn. akt I PK 185/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko K. Spółce Akcyjnej w T.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 grudnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. oddalił apelację wniesioną przez powódkę J. S. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 7 lutego 2013 r. oddalającego powództwo o przywrócenie powódki do pracy w pozwanej K. Spółce Akcyjnej w T.

Powódka J.S. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 5 grudnia 2013 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 52 § 2 k.p.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Zdaniem wnoszącej skargę, w orzecznictwie zarysowują się dwie koncepcje dotyczące sposobu liczenia terminu, o którym mowa w art. 52 § 2 k.p. Jedna z nich, przyjęta przez Sąd Okręgowy w P., wskazuje, że termin ten należy liczyć od dnia zweryfikowania wiadomości o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia. Koncepcja ta znalazła aprobatę w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r., I PKN 5/98 (OSNAPiUS 1999 nr 6, poz. 201), który uznał, iż „Termin określony w art. 52 § 2 k.p. rozpoczyna bieg od zakończenia, podjętego niezwłocznie i sprawnie przeprowadzonego, wewnętrznego postępowania sprawdzającego uzyskane przez pracodawcę wiadomości o niewłaściwym zachowaniu pracownika.”, a przede wszystkim w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2000 r., I PKN 578/99 (OSNAPiUS 2001 nr 18, poz. 551, M.Prawn. 2001 nr 19, poz. 978), w którym wyrażono pogląd, że „Termin określony w art. 52 § 2 k.p. nie może być liczony od daty dowiedzenia się o wyrządzeniu szkody, jeżeli pracodawca wcześniej mógł sprawdzić informacje o niewłaściwym postępowaniu pracownika kwalifikowanym jako ciężkie naruszenie jego podstawowych obowiązków.”.

Zdaniem skarżącej, według drugiej koncepcji, termin jednego miesiąca przewidziany w art. 52 § 2 k.p. jest terminem, którego bieg należy liczyć od chwili powzięcia wiadomości o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, zaś przeprowadzenie czynności mających na celu dostateczną weryfikację tej wiadomości powinno nastąpić w tym właśnie terminie. Taki pogląd znajduje odzwierciedlenie m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2000 r., I PKN 590/99 (OSNAPiUS 2001 nr 18, poz. 558, M. Prawn. 2001 nr 20, poz. 1031), w którym stwierdzono, że „Przewidziany w art. 52 § 2 k.p. miesięczny termin do złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia rozpoczyna bieg od zawiadomienia o przyczynie uzasadniającej to rozwiązanie osoby lub organu zarządzającego zakładem w imieniu pracodawcy lub innej osoby upoważnionej do dokonywania w imieniu pracodawcy czynności prawnych z zakresu prawa pracy” i w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 439/99 (OSNAPiUS 2001 nr 9, poz. 301, M.Prawn. 2001 nr 12,

poz. 644), w którym wyjaśniono, iż „Termin z art. 52 § 2 KP rozpoczyna bieg w momencie, w którym wiadomość o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę uzyskał organ zarządzający jednostką organizacyjną, działający za pracodawcę na podstawie art. 31 § 1 KP, a nie organ korzystający z jego doraźnego upoważnienia do rozwiązania stosunku pracy”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada również dodać, że zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego nie tylko określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale także wskazania, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów, lub przedstawienia rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07). W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany. Podkreślenia wymaga również to, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), analogicznie jak nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Zdaniem Sądu Najwyższego, sformułowany przez skarżącą wniosek o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej wskazanych kryteriów przede wszystkim dlatego, iż wykładnia wymienionego w tym wniosku przepisu prawa materialnego, w odniesieniu do sposobu określenia początku biegu wskazanego w nim terminu, a zwłaszcza w odniesieniu do użytego tam sformułowania „uzyskanie wiadomości”, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej, ma jednolity i ugruntowany charakter, a sugerowana we wniosku rozbieżność poglądów judykatury w tym zakresie w rzeczywistości nie występuje. Utrwalone jest bowiem w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, zgodnie z którym przewidziany w art. 52 § 2 k.p. termin zaczyna biec od dnia, w którym osoba uprawniona do rozwiązania umowy o pracę uzyska wiadomość o takim postępowaniu pracownika, które uzasadnia zastosowanie w stosunku do niego sankcji przewidzianej w art. 52 § 1 k.p., przy czym wyrażenie „uzyskanie przez zakład pracy wiadomości” (art. 52 § 2 k.p.) należy rozumieć wiadomości na tyle sprawdzone, aby kierownik zakładu pracy mógł nabrać uzasadnionego przekonania o nagannym postępowaniu danego pracownika. Pogląd taki Sąd Najwyższy wyraził

już w wyroku z dnia 28 października 1976 r., I PRN 74/76 (OSPİKA 1977 nr 7-8, poz. 127 z glosą J. Krzyżanowskiego) i był on konsekwentnie podtrzymywany w kolejnych orzeczeniach (por. pośród wielu wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 marca 1998 r., I PKN 5/98, OSNAPİUS 1999 nr 6, poz. 201, z dnia 21 października 1999 r., I PKN 318/99, OSNAPİUS 2001 nr 5, poz. 155 z dnia 5 czerwca 2007 r., I PK 5/07, M.P.Pr. 2007 nr 10, s. 533, z dnia 20 sierpnia 2008 r., I PK 32/08, MPP 2009 nr 2, s. 91, z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 44/09, LEX nr 548915 oraz z dnia 6 listopada 2009 r., III PK 43/09, LEX nr 578141). Powołane orzeczenia z całą pewnością nie potwierdzają natomiast stanowiska, jakoby rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika miało nastąpić w terminie jednego miesiąca od powzięcia jakiegokolwiek wiadomości o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia oraz że przeprowadzenie czynności mających na celu dostateczną weryfikację tej wiadomości powinno nastąpić właśnie w tym terminie.

Takiego stanowiska Sądu Najwyższego nie można również wywieść z orzeczeń powołanych przez skarżącą, to jest z wyroku z dnia 11 kwietnia 2000 r., I PKN 590/99 (OSNAPİUS 2001 nr 18, poz. 558) oraz z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 439/99 (OSNAPİUS 2001 nr 9, poz. 301). W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy w ogóle nie zajmował się bowiem wykładnią użytego w art. 52 § 2 k.p. sformułowania „uzyskanie przez pracodawcę wiadomości uzasadniającej rozwiązanie umowy”, a konkretnie określeniem rodzaju i charakteru tej wiadomości, lecz jedynie wykładnią użytego w tym przepisie pojęcia „pracodawca”, dochodząc do wniosku, że wskazany tam termin rozpoczyna bieg od zawiadomienia o przyczynie uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę „osoby lub organu zarządzającej zakładem w imieniu pracodawcy lub innej osoby upoważnionej do dokonywania w imieniu pracodawcy czynności prawnych z zakresu prawa pracy” (tak w wyroku z dnia 11 kwietnia 2000 r., I PKN 590/99) bądź że termin ten rozpoczyna bieg w momencie, w którym wiadomość taką uzyskał „organ zarządzający jednostką organizacyjną, działający za pracodawcę na podstawie art. 3¹ § 1 k.p., a nie organ korzystający z jego doraźnego upoważnienia do rozwiązania stosunku pracy” (tak w wyroku z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 439/99). Żadne z tych orzeczeń nie pozostaje natomiast w jakiegokolwiek sprzeczności z

przedstawioną wyżej i utrwaloną w orzecznictwie koncepcją, że „uzyskanie wiadomości” oznacza uzyskanie informacji sprawdzonych i uwiarygodnionych przeprowadzonym postępowaniem kontrolnym i weryfikującym.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż powódka nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 § 3 k.p.c. i § 11 ust. 1 w związku z § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.